

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat de Legibus, de Præceptis
Decalogi, de Restitutione, ac de Contractibus

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. II. De Adoratione Sanctorum, & Beatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40673

non est revera Christus Dominus, aut ejus sanguis, sed solum colore, & figura illum refert, cum id satis sit ad finem, propter quem tale miraculum fit: Nec est necesse multiplicare aliud miraculum, quod scilicet Christus Dominus revera fiat infans; præfertim cum id indecens videatur: Unde id, quod in Eucharistia appetat instar infantis, adorandum est ex Azoreo tantum cultu, quo res aliae Sacrae adorantur, non vero adoratione Latriæ.

ARTICULUS II.

De Adoratione Sanctorum, & Beatorum.

I. Vocantur Sancti, etiam qui sunt in vita, si sanctam vitam vivant.

II. Debetur Sanctis Imaginibus, & Reliquiis Sanctorum, ac Sanctis Angelis cultus religiosus, & Sacerdotibus, & adorari possunt adoratione dulia.

III. Sancti canonizati adorari possunt etiam cultu publico, hoc est ab Ecclesia instituto; alii vero cultu privato, etiam coram aliis.

IV. Etiam cultu publico adorari possunt qui ab Ecclesia habebantur ut Sancti, antequam a Leone III. institueretur Canonizatio.

V. Juxta Ecclesiæ institutionem septem enumerantur cultus, quibus Sancti adorari possunt.

VI. Quinam cultus Beatis exhiberi potest? Et quinam defunctis cum fama Sanctitatis?

VII. Quid permittatur, & quid vetetur a Sede Apostolica erga defunctos cum fama Sanctitatis exhibere?

I. Sancti vocantur quicumque in gratia Dei existunt, sive in vita sint, sive in Purgatorio, sive in Patria, sive sint canonizati, sive non. Etenim Apostol. ad Roman. i. Christianos pri-

mitivæ Ecclesiæ appellavit Santos, & Ambrosius Marcellam s' ororem suam, Hieronymus virginem Asellam, D. Thomas Bonaventuram, etiam dum viverent, Sanctos, appellarunt; quia Sanctorum vitam vivebant, id est immaculatam, & honestis moribus imbutam.

H. Quæritur nunc, An omnes hujusmodi Sancti possint adorari, & quo cultu?

Respondeo, & dico primo, de fide esse, ut constat ex Trident. sess. 24, Sanctos, necnon reliquias, & imagines Sanctorum, atque adeo etiam Angelos adorandos esse non solum cultu civili, & politico ad virtutem observantia pertinente, sicut veneramur personas in dignitate aliqua constitutas, verbi gratia Regem, Pontificem, ut contendebant haeretici; sed etiam cultu religioso, & sacro, scilicet vel propter eorum virtutem, & sanctitatem, vel propter beatitudinem, qua fruuntur in Patria: Hanc enim adorationem exhibitam esse hujusmodi Sanctis, saepe legitur in Scriptura; nam Numerorum 22. Balaam adoravit Angelum; 1. Regum 28. Saul adoravit animam Samuelis; 3. Regum 18. Abdias Eliam; 4. Regum 21. Filii prophetarum Eliseum. Et ratio est, tum quia si possumus Sanctos precibus invocare, possumus patiter illos adorare; tum etiam quia ex Apostol. ad Romanos 24, Gloria, & honor debetur bene operanti; cum ergo Sancti omnes bene operati sint, digni sunt honore, & adoratione, non quidem Latriæ, quæ soli Deo debet, sed Duliae, quæ servis Dei competere potest.

III. Dico secundo, Sancti canonizati possunt adorari cultu non solum privato, sed etiam publico, ut patet. Est autem cultus privatus ex Bellarm. lib. 1. de Sanctis. Beatitud. cap. 10. qui non exhibetur tanquam institutus ab Ecclesia, nec nomine Ecclesiæ, sed

ex peculiari devotione colentis sive privatum, sive publice, & coram aliis. E contra Cultus publicus non dicitur, qui coram aliis exhibetur, sed qui institutus est ab Ecclesia, & exhibetur nomine Ecclesiae.

IV. Dico tertio, eodem cultu adorati possunt omnes ii, qui licet non sint canonizati, tamen in Ecclesia Dei coluntur ut Sancti ex veteri consuetudine, antequam institueretur Canonizatio; Etenim canonizatio, ut notat Bellarm. loc. cit. cap. 8., nil aliud est, quam publicum Ecclesia testimonium de Sanctitate, & gloria hominis jam defuncti, & simul judicium, ac sententia, qua decernuntur illi honores debiti iis, qui regnant cum Christo; Et a Leone III. primum introducta est, ante vero communis populi voce proclamabantur Sancti, qui sancte vixerunt, & cultu Sanctorum adorabantur. Proinde etiam nunc eodem cultu digni sunt, cum nunquam potuerit hac in re Ecclesia decipi, juxta illud Christi Domini, *Porta inferi non prevalebunt adversus eam.*

V. Cultus autem debiti Sanctis juxta Ecclesiae institutionem septem a Bellarm. cap. 7. enumerantur. Primus est, quod ab omnibus publice habeantur, & dicantur Sancti. Secundus, quod invocentur in publicis Ecclesiae precibus. Tertius, quod templo, & aræ in eorum memoriam dicentur Deo. Quartus, Sacrificium offerre Deo, & horas recitare in eorum honorem. Quintus, dies festos in eorum memoriam celebrare. Sextus, pingere eorum imagines, addito quadam lumine in signum gloriae, quam habent in Cœlis. Septimus, eorum reliquias pretiosissimis thesis includere, & publice honorare.

VI. Dico quarto; Beati, qui nondum canonizati sunt, coli quidem publice possunt, non tamen quovis generi cultus publici. Ratio est, quia Pontifex solum iis concedit posse vocari

Beatos, & aliquando permittit, ut de iis possit in aliqua religione, vel Provincia officium, & missa celebrari. Unde fit, quod Beatis non possit exhiberi ille publicus cultus, qui ab Ecclesia institutus est pro Sanctis, sed solum qui pro Beatis institutus est, ut vide re est in decreto edito 20. Septembris 1659. ab Alex. VII.

Dico ultimo, Defuncti cum fama Sanctitatis coli non possunt cultu publico, antequam eorum sanctitas ab Ecclesia publice proponatur per canonizationem, vel beatificationem, vel generali approbationem; ne scilicet aliquando adoretur publice pro Sancto impio, & damnatus; quod aliquando accidisse refert Bellarm. cap. 7.: Alex. enim III. reprehendit quosdam, qui hominem in ebrietate occisum ut martyrem (non tamen tota Ecclesia, quæ in hoc decipi non potest) venerabantur. Contra vero potest iisdem cultus privatus exhiberi, ut communiter docent: Ratio est, quia cum prohibeat dumtaxat cultus publicus, consequenter permitte certetur privatus; tum etiam quia possunt in hac vita homines justi invocari, & adorari, ut diximus, quamvis non certo nobis constet illos esse justos; ergo etiam mortui, quos confidimus esse in gloria, invocari poterunt, & adorari cultu privato; ad quem exhibendum satis est prudenter sibi persuadere illos esse amicos Dei, & in gloria; sic enim non erit periculum morale errandi.

Hinc sequitur ex Bonac. hic, Pal. tract. 7. disp. 1. de Adoratione punct. 3., Tambur., Bellarm., & aliis, Primo, posse nos imagines istorum in domibus nostris retinere, & colere, non tamen in templo reponere; nisi forte causa ornatus cum aliis imaginibus. Secundo, licere pedes, & manus istorum osculari, & reliquias retinere. Tertio, in anniversario abstine-

re

re ab operibus servilibus, jejunare, & iis votum offerre. Quarto, in privatis colloquiis, vel precibus eos Sanctos, vel Beatos nuncupare, & invocare, necnon Pater, & Ave in eorum honorem privatim recitare; hæc enim spectant ad cultum' privatum.

Non potest tamen Episcopus diem festum in illorum honorem instituere, nec licitum est eos in litanis, aut in officio divino, ne privatim quidem, Sanctos invocare, quia litanæ, & officium, ut etiam Missa, sunt cultus publici, qui scilicet ex institutione Ecclesiæ Sanctis exhibentur; Nec licet horum reliquias publice venerandas exponere, aut altaria, vel templa iis dedicare.

Demum Urban. VIII. 1625, prohibuit, Primo, ne istorum imagines cum Laureolis, radiis, & splendoribus habeantur, ne privatim quidem. Secundo, ne ad illorum sepulchra tabellæ, imagines, lampades apponantur ad testificanda accepta beneficia. Tertio, ne libri imprimantur, qui eorum gesta, miracula, vel revelationes, seu quæcumque beneficia tanquam eorum intercessionibus a Deo accepta contineant, sine recognitione, & approbatione, primum Ordinarii, post consultos theologos, & pios viros; & sine licentia postmodum Sedis Apostolice. Decrevit tamen anno 1634. idem Urbanus, quod tabellæ, & imagines, quæ in posterum offeruntur, possint recipi approbantibus Ordinariis, & in secreto aliquo loco seorsim ab Ecclesia custodiri, ut si quando Deus voluerit eos canonizari, aut beatificari, extent hujusmodi sanctitatis qualescumque approbationes, Apostolicae Sedis judicio examinandæ. Decrevit demum Alex. VII., ne istorum imagines, etiam non principaliter, & uti supplices appositæ, Simulacra, Picturæ, Tabellæ, aut Scripturæ eorum præclara gesta repræsentantes, aut referentes in

Ecclesiis, Sacrariis, & Oratoriis quibuscumque, & præsertim in quibus missæ Sacrificium, vel alia divina officia peraguntur, inconsulta Sacra Congregatione exponantur. Quare si non repræsententeorum præclara gesta, poterunt tanquam supplices exponi.

ARTICULUS III.

De Adoratione Sacrarum Reliquiarum.

- I. *Quenam dicantur Reliquia Sanctorum? Vermes, in quos eorum carnes converse sunt, non dicuntur Sacra Reliquie, licet materiam Sanctorum continant.*
- II. *Reliquie adoranda sunt eadem adoratione, qua adorantur Personæ, cuius sunt reliquia.*
- III. *Cur possit adorari adoratione laetitia Crux, qua tetigit Christum Dominum, & non pariter Asellus, qui etiam tetigit Christum Dominum?*
- IV. *Adorari possunt Sanctorum reliquia cultu privato, si de iis moralis certitudo, aut etiam probabilis conjectura habeatur. Ut adorentur tamen cultu publico, requiritur approbatio Pontificis, aut Episcopi. Sed quid si sine dubio?*
- V. *Quid si alicuius Sancti corpus duabus in locis cum Episcoporum approbatione colatur?*
- VI. *Agni cerei adoratione laetitia adorandi sunt. Neque possunt minio, aut alio colore pingi, Neque circa Simoniam vendi, nisi solum ratione materia.*
- VII. *Qui reliquias furatur, peccato furti, & Sacrilegii, si grave damnum, & non levis injuria irrogetur.*

- I. *C*ertum est, Reliquias Sacras adorandas esse ex Trident. feli. 24. cap. 2. contra haereticos; & constat.